

I samband med Julita hembygdsförenings årsmöte 8 april 1981 kom jag i samspråk med en äldre Julita-bo - Anders Burge från Vara. Han mindes mycket om folket i trakten och berättade gärna därom. Det framkom att hans mormorsfar var soldat under en av Bottens tre rotar och att han hette Blad. Burges mormor berättade en del historier om denne Blad, vilka jag bad Burge nedteckna och sända mej, vilket han till min stora glädje gjorde. Men innan jag skriver av dem kanske jag skall "presentera" soldat Blad.

Född Lundblad i Skedevi socken, Linköpings län den 3 maj 1810 anställdes han som soldat för rote nr 277 Leby den 8 april 1828. Som soldatnamn gavs han namnet Blad - troligen förkortning av hans tidigare namn "Lundblad". För Leby rote kvarstannade Blad till 9 sept 1831 då han transporterades till rote nummer 278 Botten. Här kvarstannade Blad ända fram till Generalmönstringen 15 juni 1859, då han begärde och fick avsked för sjuklighet. Blad anmäldes till underhåll på expektans och fick betyget "Tjänt väl"

Med hustrun Anna Stina Ersdotter, född 3 nov 1796 i Julita, hade Blad två döttrar, Hedda Lotta, f 7 mars 1830, och Anna Beata, f 8 sept 1834 (mormor till Anders Burge).

Enligt Anders Burge var "Bladen" en spjuver och spelevink, väl förtrogen med brännvin och tobaksfläta och "mormor, som var fram tillsammans med maken, storbonden, skämdes allt för fadern och hans paschaser. Men som god dotter tog hon hand om honom på hans gammeldar". Blad var en slarver, vilket inte undgick församlingsprästen, ty i 1836-40 års Husförhörslängd har denne skrivit in "Lefver illa i sit hus".

Anders Burge skriver:

"Historierna om Bladen är många. Många inte riktigt rumsrena. Här några som jag hört mor och äldre syskon berätta.

Bladen satt vid köksbordet vid morfar-mormors Påsseboda och berättade historier för barnbarnen. Så säger mormor: Hör I far, nu får ni lov till att sluta, för nu skall barna lägga säj! Bladen säger då till sist: Jo, dä ska ja säja er barn, att sanninga ho räcker så bra te för mej. För dä ä så sällan ja tar nåt utå na!

Han var en spjuver och nära av de likaste drev med honom, men han gav igen. Andra drev Bladen med. Två antagonisterna hade bestämt sej för att gå till Blad och klå honom en lördag. Stärkta med glädjetårar törnade de in i Bladens kök och det blev tumult. Bladen hamnade underst på köksgolvet, men hade lyckats få 'skamgrepp' på den ene. Bladen säger: 'Slör I så kramar ja!' Den som råkat i olycka ber sin partner: 'Snälla, snälla, slö inte!' Bladen: 'Har I nåt brännevin?' 'Nä, de drack vi ur på vägen hit!' Bladen: 'Då går du åsta å skaffar mens ja ligger å håller greppe!' Det tog nog sin

tid, men kumpanen kom igen med sitt 1/2-stop. Så till sist blev det förbrödring och sämja runt köksbordet.

Det är lördag och Bladen kommer in i handelsbon där det står mycket folk och handlar och pratar. Bladen har rykte om sig att kunna släppa långa serier 'illaluktande oljud', som min engelske lärare lyckades formulera anmärkningen för en elev som inte kunde hålla sej. Handlarn ville driva med Bladen och sa: 'Kan du släppa 15 braskitar i ra ska du få e tunna sill'. Bladen var väl inte precis beredd och laddad för en sådan prestation, men nändes inte avstå inför vinstutsikten och förväntansfull publik. Och satte igång. Kom till 12, men då var resurserna slut. Samtidigt kommer en gumma, 'Gatstu-Beata' in genom boddörren. Bladen pekar på henne och ryter: 'Kan du låna mej tre stycken, får du vara med och dela!' Gumman blev så rädd att det lät 'Pjutt! Pjutt! Pjutt!' ur hennes innandöme. Handlarn måste ju för skam skull hålla god min och infria sitt löfte, då ju lånehandlingar i vittnes närvaro måste anses fullt giltiga. Det berättas att villiga händer hjälpte upp silltunnan på ryggen på Bladen. Om hel-, eller halv-tunna förmåler inte historien. Inte heller om han delade tunnan med Gatstu-Beata. Tro- ligen skedde så, då Bladen var utrustad med i dag omöjliga heders- och rättsbegrepp, något som fortfarande gäller inom släkten.

Bladen, förmodligen kommenderad att gå i kyrkan, var stor- sångare, ett lyte som än i dag gått i arv i släkten, t o m för min del, och ledde psalmsången och klockare tremulerade (?) och församlingen sjöng efter. Men han var ju en slarver och brukade komma för sent och kom någon gång då klockare och församling skröpligt stammade sig fram långt in i första versen. Men, enligt Skalltorps- David, berättar Bladen: 'Fick av mig kavajen och det dröjde inte länge förrän jag sjungit ikapp dom' (Bladen började från början.) Och så föll klockare och församling fogligt in och kompade Bladen som fyllde templet med sin sång.

Anders i Ekeholm"

Anders Burge

Tråvad

534 00 Vara.